

ABSTRAKT

Analýza péče o pacienty s rizikem arteriální hypertenze v lékárně II.

Autor: Kateřina Panáčková

Vedoucí diplomové práce: PharmDr. Josef Malý, Ph.D.¹

Konzultant: PharmDr. Stanislav Havlíček²

¹Katedra sociální a klinické farmacie, Univerzita Karlova v Praze, Farmaceutická fakulta v Hradci Králové

²Lékárna Luna, Plzeň

Úvod: Arteriální hypertenze je jedním z nejčastěji se vyskytujících onemocnění v České Republice. Nejen z tohoto důvodu by neměla být podceňována dostatečná zdravotní osvěta a včasný záchyt klientů ohrožených tímto onemocněním.

Cíl práce: Cílem práce bylo realizovat a zhodnotit konzultační činnost v lékárně zaměřenou na klienty s rizikem arteriální hypertenze nebo s již diagnostikovanou arteriální hypertenzí.

Metodika: Sběr dat probíhal ve veřejné lékárně v České Lípě v období od 1. 5. 2013-27. 6. 2014. Měření krevního tlaku bylo součástí řízeného rozhovoru s klientem lékárny. Do připraveného formuláře byly zaznamenány tyto údaje: sociodemografická charakteristika respondenta, jeho vztah k měření krevního tlaku v lékárně, výskyt rizikových faktorů arteriální hypertenze respektive aterosklerózy a jiných onemocnění v anamnéze, užívaná léčiva včetně doplňků stravy, výsledek vlastního měření a navržená intervence. Vlastní měření krevního tlaku probíhalo v souladu s platnými doporučeními.

Pro účely této diplomové práce bylo použito jednotné názvosloví, kdy pojem respondent označuje přímého účastníka měření a konzultační činnosti. Pojem klient je užíván pro osobu navštívivší lékárně, a to bez ohledu na účel její návštěvy. Pojem pacient označuje osobu s již diagnostikovanou arteriální hypertenzí.

Výsledky: Data byla získána od 199 respondentů, z nichž většinu tvořily ženy (72 %), průměrný věk respondentů dosáhl 49,4 let. V tomto souboru se s arteriální hypertenzí léčilo 68 respondentů. Hodnoty krevního tlaku odpovídající arteriální hypertenzi (nad 140/90 mm Hg) byly naměřeny u 46 respondentů. Z těchto respondentů již bylo 27 s arteriální hypertenzí dispenzarizováno a 19 bylo doposud bez antihypertenzní terapie. U 44 respondentů byl zjištěn

nikotinismus. Hodnoty BMI odpovídající nadváze nebo obezitě (nad 25) byly zjištěny u 136 respondentů.

Celkem bylo zjištěno 43 lékových problémů týkajících se antihypertenzní terapie, doporučení farmaceuta byla poskytnuta 77 % respondentů.

Diskuze a závěr: Měření krevního tlaku v lékárnách představuje vhodnou možnost záchytu klientů s dosud nediodnostikovanou arteriální hypertenzí. U pacientů s arteriální hypertenzí se vedle nabídky měření krevního tlaku nabízí možnost zapojit farmaceuta do identifikace potenciálních lékových problémů. Ke zvýšení efektivnosti celé činnosti je zapotřebí dodržování standartních postupů, kontinuální práce farmaceuta, spolupráce s ostatními zdravotnickými pracovníky a získání potřebných informací z anamnézy pacientů.

Klíčová slova: Farmaceutická péče, arteriální hypertenze, měření krevního tlaku.